

平成 28 年 2 月 26 日

国家試験に合格した EPA 看護師・介護福祉士候補者が EPA 看護師・介護福祉士として就労する際の手続きについて

公益社団法人 国際厚生事業団
受 入 支 援 部

1. はじめに

経済連携協定(EPA)に基づき入国をした EPA 候補者が、看護師国家試験または介護福祉士国家試験に合格し、引き続き、EPA 看護師・介護福祉士として就労を希望する場合には、以下の手続きが必要となります。

2. 手続きについて

(1)免許証・登録証の申請と取得

看護師として就労を行う際には、国家試験合格後に免許申請を行い、厚生労働省で管理する看護師の籍（名）簿に登録されることが必要です。

介護福祉士として就労を行う際には、国家試験合格後に介護福祉士登録簿へ登録を受ける必要があります。看護師、介護福祉士それぞれの手続き方法については、以下のとおりです。

1)看護師免許証

以下の①～④の必要書類をご持参の上、住所地の保健所窓口（一部の県については県庁）にて申請を行ってください。

①『免許申請書』…保健所の窓口で入手、または下記 URL よりダウンロードして記入。

<http://www.e-gov.go.jp/index.html> ※登録免許税として収入印紙 9000 円分を所定欄へ貼付。

②『診断書』…免許申請書に所定の用紙あり。発行日より 1 か月以内のもの。

③『住民票』…発行日より 6 か月以内のもの。住民登録をしている市区町村窓口にて申請・交付。

④『看護師籍登録済証明書用はがき』（通常はがきでも可）…表面に受取人住所・氏名、裏面に氏名を記入。

※52 円切手または 332 円切手（速達希望の場合）貼付。

手続きから通常 2～3 か月で免許証が交付されます。この期間に『在留資格変更許可申請』を行う場合は、免許証の写しの代わりに、『看護師免許登録済証明書』の写しをご使用ください。

<お問い合わせ>

◇ 各住所地の保健所、都道府県衛生主管部局の看護師免許担当

◇ 厚生労働省 医政局医事課試験免許室免許登録係 TEL:03-5253-1111（内線:2577）

2)介護福祉士登録証

①～③を簡易書留にて以下の住所へご送付ください。

①『登録申請書』…合格証書に同封されているものに記入。

※登録免許税として収入印紙 9,000 円分を所定欄へ貼付。

②『登録手数料振替払込受付証明書』…貼付用紙に、登録手数料として3,320円が払い込まれたことを証する印のある「振替払込受付証明書」の原本を貼付。

③『国籍等の記載のある住民票』…住民登録をしている市区町村窓口にて申請・発行。

書類の送付から通常1か月程度で登録証が交付されます。この期間に『在留資格変更許可申請』を行う場合は、『介護福祉士国家試験合格証書』の写しをご使用ください。

<送付・お問い合わせ>

公益財団法人 社会福祉振興・試験センター 登録部

住所：〒150-0002 東京都渋谷区渋谷 1-5-6

TEL：03-3486-7511

3. 雇用契約書について

国家資格後は、EPA 看護師候補者・介護福祉士候補者ではなく、EPA 看護師・介護福祉士として就労を開始するため、現在の雇用契約書を変更するか、新たに雇用契約を締結してください。

なお、雇用契約の内容は、同等報酬の要件など一定の要件が課せられています。

4. 在留資格変更許可申請

EPA 看護師・介護福祉士として就労する場合、住居地を管轄する地方入国管理官署にて、在留資格変更手続きを行います。以下①～⑥の必要書類をご持参ください。

在留資格は「特定活動（EPA 看護師または介護福祉士）」となります。EPA 看護師・介護福祉士には、最長3年間の在留期間が与えられます。その後は、与えられた在留期限までに、更新が必要となります。

(1) 資格取得前と同じ病院・施設で就労する場合

①『在留資格変更許可申請書』…地方入国管理官署または下記 URL よりダウンロードして記入。

<http://www.moj.go.jp/ONLINE/IMMIGRATION/16-2-1.html>

②『写真（縦4cm×横3cm）』1葉…写真の裏面に氏名を記載し、申請書に貼付。

※申請前3か月以内に正面から撮影された無帽、無背景で鮮明なもの。

③『パスポート及び在留カード（外国人登録証明書）』…申請時に提示。

④『雇用契約書』の写し…上記3. で作成した、活動の内容・期間・地位及び報酬等が記載されているもの。

⑤『住民税の課税（または非課税）証明書』及び『納税証明書』…1年間の総所得及び納税状況が記載されたもの。

※受入れ施設に発行をお願いしてください。転居等により、区役所・市役所等から発行されない場合は、最寄りの地方入国管理官署にご相談ください。

⑥ **看護師**：『看護師免許証』の写し、または『看護師免許登録済証明書』の写し

介護福祉士：『介護福祉士登録証』の写し

※申請時に『介護福祉士登録証』がない場合は、『介護福祉士国家試験合格証書』を持参してください。

後日、交付された『介護福祉士登録証』の写しを地方入国管理官署にお持ちください。

(2) 資格取得後に就労先を変更する場合

EPA 看護師・介護福祉士が就労先を変更する場合には、同一法人内での異動も含め、地方入国管理官署において在留資格変更の許可を得る必要があります。在留資格に係る指定書で指定された就労先以外には、就労することはできませんので、必ず手続きを行ってください。また、JICWELS にも必ず報告してください。

公益社団法人 国際厚生事業団 受入支援部

E メール: shien@jicwels.or.jp

TEL : 03-6206-1138

その際は、上記①～⑥の書類のほかに以下の⑦～⑨の書類をご用意ください。このほか、申請後、審査の過程において、追加の資料を求められる場合もございます。あらかじめご了承ください。

- ⑦受入れ機関の法人登記簿謄本及び決算報告書
- ⑧受入れ施設のパンフレット、案内等
- ⑨日本人と同等以上の報酬額を支払うことを証明する資料

5. Q&A

Q1. 国家資格を取得した後は居宅でのサービスを行うことはできますか？
A1. 国家資格取得後も、居宅でのサービスを提供する業務には従事できません。
Q2. 本国の家族を呼び寄せることはできますか？
A2. EPA 看護師・介護福祉士が扶養している配偶者又は子に限り、日本での滞在が許可されます。家族の呼び寄せに必要な手続きについては、JICWELS までご相談ください。
Q3. 呼び寄せた家族は日本で働くことはできますか？
A3. EPA 看護師・介護福祉士の家族に与えられる在留資格のみでは就労することができません。入国管理局において、資格外活動の許可を得れば、一週間に 28 時間を上限として就労を行うことができます。資格外活動許可申請手続きについては、法務省ホームページ (http://www.moj.go.jp/ONLINE/IMMIGRATION/16-8.html) をご参照ください。
Q4. 受入れ施設を移動できますか？
A4. 制度上は新しい受入れ施設と雇用契約を結び、入国管理局から在留資格変更許可を得ることにより、他の受入れ施設において、就労することが可能です。ただし、多くの受入れ機関(施設)は資格取得後も引き続き、同じ施設で働いてもらうことを強く期待していますので、JICWELS は国家資格を取得した後も引き続き同一施設で働いていただくことを期待しています。しかしながら、受入れ施設を移動することは可能であり、受入れ施設を移動する際には JICWELS 相談窓口を活用するなどして、慎重に判断することをお勧めします。

Q5. 国家資格取得後に一度母国に帰国した後に、再び日本に戻って就労することはできますか。

A5. 看護師・介護福祉士の国家資格を取得していれば、JICWELS と送り出し機関の紹介により、再び特定活動の在留資格を取得して日本で看護師・介護福祉士として就労することが可能です。特定活動の在留資格を取得するためには、雇用契約の締結など所定の手続きが必要になりますので、まずはインドネシア、フィリピン、ベトナム各国の送り出し調整機関に申請をしてください。

<お問い合わせ>

- ◇ 公益社団法人 国際厚生事業団 受入支援部 TEL:03-6206-1138
- ◇ フィリピン相談窓口 TEL:03-6206-1142
- ◇ インドネシア相談窓口 TEL:03-6206-1149
- ◇ ベトナム相談窓口 TEL:03-6206-6991

**Thủ tục dành cho điều dưỡng viên, nhân viên hộ lý đã đậu trong kỳ thi quốc gia
hành nghề với tư cách là điều dưỡng viên, nhân viên hộ lý theo Hiệp định EPA
(Dành cho người đậu kỳ thi)**

Tổ chức Phúc lợi quốc tế (JICWELS) - Bộ phận hỗ trợ tiếp nhận

1. Lời nói đầu

Đối với những ứng viên sang Nhật theo Hiệp định EPA, khi đã đậu trong kỳ thi quốc gia dành cho điều dưỡng viên hoặc trong kỳ thi quốc gia dành cho nhân viên hộ lý, tiếp tục mong muốn làm việc với tư cách là điều dưỡng viên, nhân viên hộ lý theo Hiệp định EPA thì cần tiến hành làm các thủ tục sau:

2. Thủ tục

(1) Nộp đơn xin cấp và nhận chứng nhận đăng ký, chứng chỉ hành nghề

Để có thể hành nghề với tư cách là điều dưỡng viên, cần tiến hành nộp đơn xin cấp chứng chỉ hành nghề sau khi đã đậu kỳ thi quốc gia, và được đăng ký vào danh sách điều dưỡng viên do Bộ Y tế, Lao động và Phúc lợi quản lý.

Để có thể hành nghề với tư cách là nhân viên hộ lý, cần phải được đăng ký vào sổ đăng ký hộ lý sau khi đã đậu kỳ thi quốc gia. Dưới đây là cách thức làm thủ tục đối với điều dưỡng viên, nhân viên hộ lý.

1) Chứng chỉ hành nghề điều dưỡng viên

Hãy mang theo các loại giấy tờ cần thiết từ [1] ~[4] như dưới đây, để làm đơn xin cấp chứng chỉ tại quầy của trung tâm y tế nơi bạn đang cư trú (Một số quầy của tỉnh trực thuộc Ủy ban tỉnh).

[1] “Đơn xin cấp chứng chỉ hành nghề”... Điền vào mẫu đơn nhận tại quầy của trung tâm y tế, hoặc tải về mẫu đơn theo đường dẫn URL dưới đây.

<http://www.e-gov.go.jp/index.html> *Dán tem phát hành đặc biệt dùng để chi trả thuế mệnh giá 9.000 yên ở cột quy định sẵn như là thuế đăng ký và cấp chứng chỉ.

[2] “Giấy khám sức khỏe”... Có mẫu quy định sẵn trong đơn xin cấp chứng chỉ. Giấy khám sức khỏe mới nhất trong vòng 1 tháng tính từ ngày phát hành.

[3] “Thẻ thường trú”... Là thẻ mới nhất trong vòng 6 tháng tính từ ngày phát hành. Nộp đơn xin cấp và nhận thẻ tại quầy của thành phố/thị trấn/làng xã nơi bạn đang cư trú.

[4] “Bưu thiếp dành cho giấy chứng nhận đã đăng ký danh sách điều dưỡng viên” (thông thường có thể dùng bưu thiếp)... Ghi rõ họ tên, địa chỉ người nhận vào mặt trước, ghi họ tên vào mặt sau.

*Dán tem mệnh giá 52 yên hoặc 332 yên (trường hợp muốn chuyển phát nhanh)

Thông thường chứng chỉ hành nghề sẽ được cấp trong vòng từ 2 đến 3 tháng kể từ ngày làm thủ tục. Trường hợp “Xin cấp phép thay đổi tư cách lưu trú” trong thời gian này, vui lòng sử dụng bản sao “Giấy chứng nhận đã đăng ký chứng chỉ hành nghề điều dưỡng viên” thay cho bản sao chứng chỉ hành nghề.

<Mọi thắc mắc vui lòng liên hệ>

- Bộ phận phụ trách chứng chỉ hành nghề điều dưỡng viên, Trụ sở chính chăm sóc sức khỏe tinh thành, trung tâm y tế nơi cư trú
- Bộ phận phụ trách đăng ký chứng chỉ, phòng kiểm tra cấp chứng chỉ - Ban công tác y tế - Cục chính sách chăm sóc sức khỏe - Bộ Y tế, Lao động và Phúc lợi. TEL: 03-5253-1111 (số nội bộ: 2577)

2) Giấy chứng nhận đăng ký nhân viên hộ lý

Vui lòng gửi hồ sơ từ [1] ~ [3] bằng cách gửi thư bảo đảm đến địa chỉ dưới đây.

[1] “Đơn đăng ký”...Ghi vào mẫu gửi kèm với giấy chứng nhận đậu kỳ thi.

*Dán tem phát hành đặc biệt dùng để chi trả thuế mệnh giá 9.000 yên ở cột quy định sẵn như là thuế đăng ký và cấp chứng chỉ

[2] “Giấy chứng nhận thanh toán chuyển khoản phí đăng ký”...Dán bản gốc “Giấy chứng nhận thanh toán chuyển khoản” có đóng dấu chứng nhận đã thanh toán 3.320 yên là phí đăng ký vào mẫu giấy dán kèm.

[3] “Thẻ thường trú có ghi rõ quốc tịch, v.v...”... Nộp đơn xin cấp, phát hành tại quầy của thành phố/thị trấn/làng xã đang đăng ký thường trú.

Thông thường giấy chứng nhận đăng ký được cấp trong khoảng 1 tháng kể từ ngày gửi hồ sơ. Trường hợp “Xin cấp phép thay đổi tư cách lưu trú” trong thời gian này, vui lòng sử dụng bản sao “Giấy chứng nhận đậu kỳ thi quốc gia dành cho nhân viên hộ lý”.

<Nơi gửi hồ sơ và mọi thắc mắc vui lòng liên hệ>

Trung tâm Xúc tiến phúc lợi xã hội và kỳ thi quốc gia - Bộ phận đăng ký

Địa chỉ: 1-5-6, Shibuya, Shibuya-ku, Tokyo, 150-0002 Japan

TEL: 03-3486-7511

3. Hợp đồng lao động

Sau khi đậu kỳ thi quốc gia, hãy thay đổi hợp đồng lao động hiện tại hoặc ký kết hợp đồng lao động mới để bắt đầu hành nghề với tư cách là điều dưỡng viên nhân viên hộ lý theo Hiệp định EPA, chứ không phải là một ứng viên điều dưỡng, nhân viên hộ lý theo Hiệp định EPA.

Ngoài ra, nội dung của hợp đồng lao động có áp đặt các yêu cầu nhất định như yêu cầu về mức thù lao bình đẳng, v.v...

4. Nộp đơn xin cấp giấy phép thay đổi tư cách lưu trú

Đối với những trường hợp hành nghề với tư cách là điều dưỡng, nhân viên hộ lý theo Hiệp định EPA, tiến hành làm thủ tục thay đổi tư cách lưu trú tại Cục quản lý nhập cảnh địa phương có thẩm quyền quản lý nơi bạn đang cư trú. Hãy mang theo các loại hồ sơ cần thiết từ [1] ~ [6] như dưới đây.

Tư cách lưu trú là “hoạt động đặc biệt (Y tá hoặc nhân viên chăm sóc phúc lợi theo Hiệp định EPA)”. Các điều dưỡng viên, nhân viên hộ lý theo Hiệp định EPA có thể được cấp thời hạn lưu trú tối đa là 3 năm. Sau đó, khi hết

thời hạn lưu trú cho phép, cần tiến hành xin gia hạn.

(1) Trường hợp làm việc tại cùng một bệnh viện, cơ sở trước khi được chứng nhận tư cách

- [1] “Đơn xin cấp giấy phép thay đổi tư cách lưu trú”...Điền vào đơn nhận tại quầy của Cục quản lý nhập cảnh địa phương, hoặc tải về mẫu đơn theo đường dẫn URL dưới đây

<http://www.moj.go.jp/ONLINE/IMMIGRATION/16-2-1.html>

- [2] “Ảnh (Dài 4cm × Ngang 3cm)” 1 tấm...Ghi rõ họ tên vào mặt sau ảnh, dán vào đơn xin cấp.

*Ảnh phải được chụp chính diện, không đội mũ, không có phong nền, là ảnh mới chụp trong vòng 3 tháng trước khi nộp đơn

- [3] “Passport và Thẻ lưu trú (Giấy chứng nhận đăng ký người nước ngoài)”...Xuất trình khi nộp đơn.

- [4] Bản sao “Hợp đồng lao động”...Đã thiết lập ở mục 3 ghi trên. Hợp đồng phải có ghi rõ mức lương, vị trí, thời hạn, nội dung công việc, v.v...

- [5] “Giấy chứng nhận thuế (hoặc miễn thuế) lưu trú” và “Giấy chứng nhận nộp thuế”...Có ghi rõ tình hình nộp thuế và tổng thu nhập trong 1 năm.

*Hãy yêu cầu các cơ sở tiếp nhận cấp phát. Trường hợp không được cơ quan hành chính quận, thành phố cấp phát do chuyển chỗ ở, vui lòng đến Cục quản lý nhập cảnh địa phương gần nhất để được tư vấn.

- [6] Đối với điều dưỡng viên: Bản sao “Chứng chỉ hành nghề điều dưỡng viên” hoặc bản sao “Giấy chứng nhận đã đăng ký chứng chỉ hành nghề y tá”

*Không thể nộp đơn xin cấp giấy phép thay đổi tư cách lưu trú bằng “Giấy thông báo như kết quả kỳ thi quốc gia dành cho điều dưỡng viên”

Đối với nhân viên hộ lý: Bản sao “Giấy chứng nhận đăng ký nhân viên hộ lý”

*Trường hợp chưa có “Giấy chứng nhận đăng ký nhân viên hộ lý” khi nộp đơn, vui lòng mang theo “Giấy chứng nhận đầu kỳ thi quốc gia dành cho nhân viên hộ lý”. Sau ngày nộp đơn, vui lòng mang theo bản sao “Giấy chứng nhận đăng ký nhân viên hộ lý” đã cấp, nộp tại Cục quản lý nhập cảnh địa phương.

(2) Trường hợp thay đổi nơi làm việc sau khi được chứng nhận tư cách

Trường hợp điều dưỡng viên, nhân viên hộ lý theo Hiệp định EPA thay đổi nơi làm việc, bao gồm cả việc thay đổi về nhân sự trong cùng một công ty, cần phải nhận được sự cho phép thay đổi tư cách lưu trú của Cục quản lý nhập cảnh địa phương. Ngoài nơi làm việc được chỉ định trong hồ sơ chỉ định về tư cách lưu trú thì không được phép làm việc ở những nơi khác nên hãy chắc chắn làm thủ tục. Ngoài ra, xin hãy vui lòng báo cáo JICWELS chúng tôi.

<Mọi thắc mắc vui lòng liên hệ>

- Tổ chức Phúc lợi quốc tế (JICWELS) - Bộ phận hỗ trợ tiếp nhận

Email : shien@jicwels.or.jp

TEL : 03-6206-1138

Trong trường hợp này, ngoài những mẫu đơn từ [1] ~ [6] nêu trên, vui lòng chuẩn bị đầy đủ những mẫu đơn từ [7] ~ [9] dưới đây. Ngoài ra, sau khi nộp đơn, cũng có những trường hợp yêu cầu bổ sung hồ sơ trong quá trình

thẩm tra. Vui lòng lưu ý trước.

[7] Bản báo cáo quyết toán và bản sao giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp của cơ quan tiếp nhận.

[8] Sách quảng cáo, hướng dẫn, v.v... của cơ sở tiếp nhận.

[9] Giấy tờ chứng minh việc thanh toán tiền lương bằng hoặc cao hơn người Nhật.

5. Q & A

Q1. Sau khi nhận chứng chỉ quốc gia, có thể mở dịch vụ tại nhà không?
A1. Ngay cả sau khi nhận chứng chỉ quốc gia, cũng không được thực hiện nghiệp vụ cung cấp dịch vụ tại nhà.
Q2. Có thể bảo lãnh gia đình qua Nhật không?
A2. Chỉ vợ/chồng hoặc con của điều dưỡng viên, nhân viên hộ lý theo EPA đang chăm sóc mới được phép tạm trú tại Nhật Bản. Về thủ tục cần thiết để bảo lãnh gia đình, vui lòng liên hệ với JICWELS để được tư vấn.
Q3. Người trong gia đình được bảo lãnh có thể làm việc tại Nhật Bản không?
A3. Gia đình của điều dưỡng viên, nhân viên hộ lý chỉ được cấp tư cách lưu trú nên không thể làm việc. Nếu được Cục quản lý nhập cảnh cấp phép hoạt động ngoài tư cách, có thể làm việc tối đa 28 tiếng trong 1 tuần. Về thủ tục xin cấp phép hoạt động ngoài tư cách, vui lòng tham khảo trang chủ của Bộ tư pháp: (http://www.moj.go.jp/ONLINE/IMMIGRATION/16-8.html)
Q4. Có thể thay đổi cơ sở tiếp nhận không?
A4. Theo quy định thì có thể ký kết hợp đồng làm việc với cơ sở tiếp nhận mới, làm việc tại cơ sở tiếp nhận khác khi nhận được giấy phép thay đổi tư cách lưu trú từ Cục quản lý nhập cảnh. Tuy nhiên, do phần lớn các cơ quan tiếp nhận (cơ sở) đều rất mong muốn người lao động tiếp tục làm việc tại cùng một cơ sở sau khi nhận được chứng chỉ, nên JICWELS mong muốn những điều dưỡng viên, nhân viên hộ lý sau khi nhận chứng chỉ quốc gia, sẽ tiếp tục làm ở cùng một cơ sở. Mặc dù vậy, người lao động vẫn có thể thay đổi cơ sở tiếp nhận, chúng tôi cũng khuyên các bạn nên cân nhắc kỹ lưỡng khi quyết định thay đổi cơ sở tiếp nhận, như đến trao đổi và nghe tư vấn tại JICWELS, v.v...
Q5. Sau khi nhận chứng chỉ quốc gia, sau khi trở về nước, có được phép quay trở lại Nhật và tiếp tục làm việc không?
A5. Nếu bạn đã nhận chứng chỉ quốc gia dành cho điều dưỡng viên, nhân viên hộ lý, bạn có thể được cấp lại tư cách lưu trú hoạt động chỉ định đặc biệt, và có thể làm việc với tư cách là điều dưỡng viên, nhân viên hộ lý tại Nhật Bản theo sự giới thiệu của tổ chức JICWELS và công ty phái cử bạn. Do cần hoàn tất các thủ tục quy định như ký kết hợp đồng lao động, v.v... để được chứng nhận tư cách lưu trú hoạt động chỉ định đặc biệt, nên trước tiên, bạn hãy nộp đơn xin cấp tư cách lưu trú cho Cơ quan điều phối phái cử giữa các nước Việt Nam, Indonesia, Philippines.

<Mọi thắc mắc vui lòng liên hệ>

- ・ *Tổ chức Phúc lợi quốc tế (JICWELS)* - Bộ phận hỗ trợ tiếp nhận TEL: 03-6206-1138
- ・ Quầy tư vấn cho người Philippines TEL: 03-6206-1142
- ・ Quầy tư vấn cho người Indonesia TEL: 03-6206-1149
- ・ Quầy tư vấn cho người Việt Nam TEL: 03-6206-6991